

کلینیک مالی

رویکردی کاربردی در مالی درمانی

www.ketab.ir

نویسنده:

برد کلونتز، ریک الابر و تد کلونتز

مترجمان:

دکتر سعید کریمی پور سربزیدی

علی رادبن (دانشجوی دکتری)

زهرا قربانعلی زاده جانگری

- ♦ نام کتاب: کلینیک مالی : رویکردی کاربردی در مالی درمانی
- ♦ نویسنده: برد کلونتز - ریک کاهلر - تد کلونتز
- ♦ مترجمین: دکتر سعید کریمی‌پور سریزدی - علی رادبن - زهرا قربانعلی‌زاده جانگری
- ♦ صفحه‌آرایی: انتشارات ترمه
- ♦ طراح جلد: انتشارات ترمه
- ♦ نوبت چاپ: اول ۱۴۰۰
- ♦ ناشر: انتشارات ترمه
- ♦ تیراژ: ۱۰۰ نسخه
- ♦ چاپ و صحافی: گیلان مهر
- ♦ قیمت با جلد شومیز: ۱۷۰,۰۰۰ تومان
- ♦ قیمت با جلد سخت: ۲۳۵,۰۰۰ تومان
- ♦ شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۹۷۸-۹۷۲-۹

دفتر فروش انتشارات ترمه و مرکز فروش شهرستان‌ها: تهران - خ انقلاب - خ ۱۲ فروردین - پلاک ۲۸۶، طبقه همکف

تلفن: ۶۶۴۱۷۳۴۶ - ۶۶۹۶۳۳۰۱

فاکس: ۶۶۴۹۶۶۲۸

برای اطلاع از نحوه خرید اینترنتی انتشارات ترمه به وبسایت ما به آدرس زیر مراجعه فرمایید

termch_pub@yahoo.com

www.termehbook.com

ببایید به حقوق دیگران احترام بگذاریم

دوست عزیز، این کتاب حاصل دسترنج چندین ساله مؤلف، مترجم و ناشر آن است. تکثیر و فروش آن به هر شکلی بدون اجازه از پدیدآورنده کاری غیراخلاقی، غیرقانونی و غیرشرعی است. نتیجه این عمل نادرست موجب رواج بی‌اعتمادی در جامعه و بروز بی‌آمدهای ناگوار در زندگی و محیطی ناسالم برای خود و فرزندانمان می‌گردد.

تمامی حقوق این اثر محفوظ است. تکثیر یا تولید مجدد آن کل یا جزء، به هر صورت

اجاب، کپی، صوت، تصویر و انتشار الکترونیکی بدون اجازه مکتوب ناشر ممنوع است

«فهرست مطالب»

فصل اول: برنامه ریزی مالی یکپارچه

۲۲.....	متخصصان مالی و مالیه داخلی
۲۴.....	متخصصان سلامت روانی و پول
۲۶.....	مؤلفه‌های برنامه‌ریزی مالی یکپارچه
۲۹.....	ارزش کلوش در گذشته
۳۱.....	برنامه‌ریزی مالی، مربیگری مالی و مالی درمانی

فصل دوم: برقراری رابطه مبتنی بر اعتماد

۳۹.....	اجرای روح مارلی: تسهیل تغییر به‌جای اجبار برای تغییر
۴۵.....	اصول تغییر

فصل سوم: گوش کردن دقیق

۵۷.....	ابزارهایی برای گوش کردن دقیق
۵۷.....	آغاز ملاقات با دعوت به گفتوگو
۵۸.....	در روند طرح سؤالات، مطمئن شوید که سؤالات از نوع باز هستند
۶۰.....	بازتاب‌دهی
۶۱.....	اهمیت تکرار
۶۳.....	بازتاب‌دهی استراتژیک
۶۵.....	خلاصه‌سازی
۶۶.....	با سکوت خود را تسکین دهید
۶۶.....	دعوت و پیشنهاد و نه اجبار
۶۸.....	تجربه SOFTEN

فصل چهارم: آسیب نرسانید

۷۵.....	ارجاع به سایر متخصصان
۷۶.....	مبانی عدم آسیب‌رسانی
۷۷.....	گوش کردن و بازتاب دادن
۷۷.....	بهرسید فرضیه‌پردازی نکنید
۸۰.....	تبعیت از رهبری مُراجع
۸۲.....	حرکت به سمت محل ایمن
۸۴.....	زمان ارجاع

فصل پنجم: کمک به مراجعان برای تغییر

۹۴.....	فرآیند تغییر
۹۵.....	مراحل تغییر
۹۹.....	ارکان تغییر
۱۰۲.....	تسهیل تغییر
۱۰۴.....	تقویت آمادگی مراجعان برای تغییر
۱۰۵.....	سه بله
۱۰۷.....	یک کلمه
۱۰۸.....	بیشتر برایم بگو
۱۰۹.....	یک تصویر بکش
۱۱۰.....	مزایا-معایب
۱۱۱.....	وقتی مردد می‌شوید، خلاصه‌سازی کنید
۱۱۱.....	یک ساندویچ تعارف کنید
۱۱۲.....	نتیجه‌گیری

فصل ششم: پیش‌نویس‌های پولی

۱۱۵.....	پیش‌نویس‌های پولی چیست؟
۱۱۷.....	کارهای ناتمام و پیش‌نویس‌های پولی معجزه می‌کند
۱۲۰.....	پیش‌نویس‌های پولی از کجا نشأت می‌گیرند؟
۱۲۳.....	پیش‌نویس‌های پولی معمولاً ناآزموده هستند
۱۲۵.....	پیش‌نویس‌های پولی ماهیت زمینه‌ای دارند
۱۲۷.....	تروما و پیش‌نویس‌های پول
۱۳۰.....	پیش‌نویس‌های پولی تقویت شده‌اند
۱۳۱.....	پیش‌نویس‌های پولی ماهیت نسلی دارند
۱۳۳.....	پیش‌نویس‌های پولی انتخاب‌های ما را محدود می‌کنند
۱۳۴.....	پیش‌نویس‌های پولی باعث ایجاد منطقه امن مالی می‌شوند
۱۳۶.....	شناسایی پیش‌نویس‌های پولی
۱۳۶.....	(۱) پول بیشتر باعث بهتر شدن اوضاع می‌شود
۱۳۶.....	(۲) پول بد است
۱۳۷.....	(۳) من لیاقت پول را ندارم
۱۳۷.....	(۴) من لایق خرج کردن پول هستم
۱۳۸.....	(۵) پول هرگز کافی نخواهد بود
۱۳۸.....	(۶) همیشه پول کافی وجود دارد
۱۳۸.....	(۷) پول مهم نیست
۱۳۹.....	(۸) پول به من معنی می‌بخشد

۱۳۹		۹) خوب (لازم) نیست در مورد پول صحبت کنیم.
۱۳۹		۱۰) اگر خوب باشید، جهان تمام نیازهای شما را برطرف می‌کند.
۱۴۰		مطالعات با محوریت پیش‌نویس‌های پول
۱۴۰		برهیز از پول
۱۴۱		پرستش پول
۱۴۱		مقام پول
۱۴۲		احتیاط و مراقبت پولی
۱۴۲		پیش‌نویس‌های پولی قابل تغییر هستند

فصل هفتم: تمرین پیش‌نویس‌های پولی

۱۴۷		ارزیابی پیش‌نویس‌های پول
۱۴۸		نظر شما چیست؟ راهنمایی برای تسهیل‌گران
۱۵۰		همفکری در مورد پیش‌نویس‌های پولی، راهنمایی برای تسهیل‌گران
۱۵۱		همفکری در مورد پیش‌نویس‌های پولی
۱۵۲		گزارش پیش‌نویس پولی، راهنمایی برای تسهیل‌گران
۱۵۲		گزارش پیش‌نویس‌های پولی
۱۵۴		خلق مانترای پول جدید
۱۵۶		راهنمای قضاوت‌های پولی برای تسهیل‌گران
۱۵۶		مادر ترزا، بیل گیتس
۱۵۶		عشق، صلح و پول
۱۵۷		من عاشق پول هستم
۱۵۷		پیش‌نویس‌های پول نهادی

فصل هشتم: اختلالات پولی

۱۶۳		تابوی بزرگ
۱۶۵		ویژگی‌های بیماری‌های پولی
۱۶۵		شرم
۱۶۸		مشکلات در رابطه
۱۷۰		انواع بیماری‌های پولی
۱۷۱		اعتیاد به کار
۱۷۴		داستان تد
۱۷۷		اختلال خرید اجباری (تکلانشی)
۱۸۵		اختلال قمار
۱۸۷		اختلال اختکار
۱۸۹		وابستگی مالی
۱۹۲		نتیجه‌گیری

فصل نهم: رفتارهای پولی مشکل آفرین

۱۹۵.....	انکار مالی
۱۹۸.....	خساست
۱۹۹.....	ولخرجی
۲۰۲.....	توانمندسازی مالی
۲۰۶.....	عهد فقر
۲۰۹.....	درهم تنیدگی مالی
۲۱۱.....	بر باد دادن ثروت یادآورده
۲۱۳.....	تصمیم‌های مالی ضعیف
۲۱۵.....	نتیجه‌گیری

فصل دهم: مقاومت

۲۱۹.....	مقاومت همان بازخورد در مورد اثربخشی و کارآمدگی تسهیل‌گر است
۲۲۰.....	مقابله چیست؟
۲۲۱.....	چرا مقاومت می‌کنیم؟
۲۲۳.....	شناسایی مقاومت
۲۲۵.....	مقاومت در عمل
۲۳۰.....	دوسوگرایی
۲۳۶.....	وقتی مراجع نه می‌گوید، آن را رها کن.

فصل یازدهم: ابزارهایی برای کمک به مراجعان برای تغییر

۲۳۹.....	پرسشنامه یکپارچگی مالی
۲۴۵.....	پرسشنامه نواقص
۲۴۷.....	تمرین اتم پول
۲۵۰.....	تمرین تخم مرغ پول
۲۵۲.....	خط زمانی پولی دلو جونز
۲۵۳.....	گفتگو با پول
۲۵۵.....	نمونه گفتگو با پول
۲۵۵.....	نمونه اول - مت
۲۵۷.....	نمونه دوم: کری
۲۵۷.....	نمونه سوم: پل
۲۵۹.....	تمرین پول به همان صورتی که آن را می‌بینید
۲۵۹.....	شناسایی آرزوهای زندگی

فصل دوازدهم: کار با زوجین

۲۶۹.....	آن بیرون مراقب باشید
----------	----------------------

۲۷۰	 سمت میز تسهیل گر
۲۷۱	 زوج به عنوان یک موجودیت مجزا
۲۷۳	 سمت میز زوجین
۲۷۳	 انتقال
۲۷۵	 مسائل حل نشده در خلال برنامه ریزی مالی نمایان می شوند
۲۷۶	 پذیرش و مدیریت تفاوت های حل نشده
۲۷۷	 پویای زوج
۲۷۸	 انعطاف پذیری و توجه دقیق به درک مراجع اهمیت حیاتی دارد
۲۷۹	 طغیان هیجانی نوعی پرچم قرمز است
۲۸۲	 تعارض های پولی در اصل تعارض در پیش نویس های پولی هستند
۲۸۳	 خشونت خانگی
۲۸۴	 مدیریت تعارض در دفتر کار
۲۸۵	 مداخلات استراتژیک
۲۸۷	 احترام به مرزهای شما
۲۸۹	 ایجاد مبنایی برای کار با زوجین
۲۹۰	 نتیجه گیری

فصل سیزدهم: استراتژی هایی برای کار با زوجین

۲۹۵	 هیچ همسری «مشکل» نیست
۲۹۷	 شناسایی پیش نویس های پولی
۲۹۸	 تشویق زوجین برای تدوین قراردادهای پولی
۳۰۰	 مال تو، مال من، مال شما
۳۰۱	 تمرین هایی برای زوجین
۳۰۱	 همگام سازی اهداف
۳۰۲	 راهنمایی برای مذاکره: تمرین زانو به زانو
۳۰۴	 نکات مفید

فصل چهاردهم: طراحی مالی یکپارچه

۳۱۱	 روش هایی برای ارائه خدمات درونی
۳۱۲	 ارائه خدمات درونی
۳۱۴	 مشارکت
۳۱۷	 کار توانمند
۳۲۰	 ترکیبی از مشارکت و کار توانمند
۳۲۱	 مزایای مشورت برای متخصصان مالی
۳۲۱	 گذار به سمت روش برنامه ریزی مالی یک یکپارچه: مسئله زمان بندی
۳۲۴	 یافتن و بهرهمندی از درمانگران و مربیان

۳۳۶	 پاداش برای خدمات داخلی
۳۳۹	 مشارکت‌دهی اعضاء در این گذار انتقالی
۳۳۰	 تامین یک نیاز واقعی

فصل پانزدهم: متخصص سلامت مالی

۳۳۵	 برای متخصصان مالی: راحتی در کار داخلی
۳۳۹	 ارزش قرار گرفتن در جایگاه مراجع
۳۴۰	 مزایای شخصی
۳۴۱	 مزایای حرفه ای
۳۴۱	 برای متخصصان سلامت روان: راحتی با مالیه بیرونی
۳۴۲	 منابعی برای روش برنامه‌ریزی مالی یکپارچه
۳۴۲	 ساخت یک شبکه
۳۴۴	 پاداش‌های کار درونی
۳۵۲	 نتیجه‌گیری
۳۵۳	 پرسشنامه پیش‌نویس پولی کلونتز (KMSI)
۳۵۵	 KMSI نمره‌گذاری

مقدمه

سلامت مالی بسیار شبیه سلامت جسمانی است. افرادی که از این نعمت برخوردار هستند آن را بدیهی و فرض مسلم تلقی می‌کنند و افرادی که از آن محروم هستند نمی‌دانند که چه چیزی را از دست داده‌اند. درست همانطور که مردم تا زمانی که بیمار نشوند به پزشک مراجعه نمی‌کنند، تا زمانی که با مشکلات مالی مواجه نشوند درصدد چاره‌جویی برای مشکلات مرتبط با پول بر نمی‌آیند.

افرادی که به متخصصان مالی مراجعه می‌کنند در درجه نخست به دلیل رویدادی مهم در زندگی اقدام به این کار می‌کنند. احتمالاً مرگ والدین یا جدایی از همسر باعث می‌شود بازمانده میراث برجای مانده را تقسیم کرده و این ارثیه را مدیریت نمایند. برخی نیز به دلیل تغییرات ناگهانی در بازارهای مالی، زندگی زناشویی خود، ضرورت تقسیم اموال خود به وسیله طلاق، فروش یا خرید کسب و کار تجاری و یا تغییر در حرفه برای مشاوره مالی مراجعه می‌کنند. اشراف به بازنگشتگی و ضرورت برنامه‌ریزی برای جریان نقدینگی برای پس‌انداز یکی دیگر از دلایل رایج است. سایر افراد نیز به دلیل بحران حاصل از الگوهای رفتاری مخرب و طولانی مدت مانند ولخرجی و یا بهره‌مندی از ثروت بادآورده و غیرمنتظره در صدد کمک جویی بر می‌آیند.

در اغلب موارد افرادی که با مشاور و یا مربی مالی مشورت می‌نمایند، کسانی هستند که گرفتار مشکل مالی شده و در زیر بار بدهی‌های سنگین قرار گرفته‌اند. این شرایط می‌تواند از الگوی ولخرجی و اسراف و یا عوامل بیرونی مانند صورت حساب‌های پزشکی سنگین و یا از دست دادن شغل نشأت بگیرد. همچنین ممکن است افراد بنا به دلایل مثبت مانند تصمیم به تغییر شغل و یا بازگشت به تحصیل در صدد کمک‌جویی برآیند.

به ندرت ممکن است افراد ابعاد روانشناختی و یا هیجانی مشکلات مالی خود را شناسایی کرده و به تبع آن از درمانگر یا متخصص مالی کمک بگیرند. چنین شرایطی شامل تعارض بین همسران در مورد مسائل مالی دیرینه، از دست دادن شغل یا ورشکستگی تجاری، وابستگی یا گرفتارسازی مالی بین والدین و کودکان و یا بین سایر اعضای خانواده و یا معضل قمار هستند. تمام این سناریوها دارای یک وجه مشترک هستند، و آن این است که مراجعان در شرایط استرس شدیدی قرار دارند. حتی

رویدادهایی که در ابتدا مثبت به نظر می‌رسیدند مانند به‌ارث بردن مبلغ بالای پول و یا خرید یک کسب و کار تجاری در بطن خود دارای ابعاد استرس آمیزی مانند ترس از تغییر، تعارض در روابط و یا نگرانی از آینده هستند.

اغلب این شرایط شامل استرس موقت یا کوتاه‌مدت هستند که با تغییر در شرایط مراجعان فروکش می‌کنند. موارد دیگر، مخصوصاً مواردی که دارای الگوهای عمیق رفتار مالی ناسالم و غیرکارکردی هستند با استرس طولانی مدت همراه هستند که تا زمانی که مراجعان رابطه جدید و سالمی با پول برقرار نکرده‌اند این استرس به قوت خود باقی خواهد ماند. تمام مراجعان به بهبود سلامت مالی خود به کمک نیاز دارند. برای برخی افراد، سلامت مالی به معنی داشتن پولی بیش از حد کافی می‌باشد. برخی نیز تصور می‌کنند سلامت مالی به معنی حفظ تعادل در بودجه و یا عدم وجود قرض و بدهی است. از منظر برخی نیز سلامت مالی به معنی پورتنوی مملو از سرمایه‌گذاری‌های ایمن است.

تمام این مولفه‌ها در سلامت مالی دخیل هستند اما صرفاً بخشی از این ماجرا هستند. سلامت مالی به معنی رابطه متعادل و راحت با پول است. این رابطه سالم شامل تمام موارد زیر است:

- درک باروهای ناخودآگاه یا پیش‌نویس‌های پول که فرد در مورد پول دارد و توانایی تغییر مواردی که برای سلامت مالی مخرب هستند.

- آشنایی با داستان مالی و تجارب اولیه خود و شناسایی تاثیر آنها بر نحوه شکل‌گیری پیش‌نویس‌های پول و رفتار مالی.

- دخل و خرج متعادل و حفظ جریان نقدینگی مثبت.

- آگاهی از سازوکارهای پول برای درک عوامل دخیل در سرمایه‌گذاری و مدیریت مناسب منابع مالی.

- ارتباط آزاد و صادقانه بین اعضای خانواده در مورد مسائل مالی.

- برخورداری از اهداف مالی واضح و برنامه‌ریزی دقیق برای تحقق این اهداف.

- انتخاب‌های مالی و اقدامات مالی همخوان با ارزش‌ها و اهداف شخصی.

- برخورداری از طرح‌های کاربردی برای پس‌انداز و بازنشستگی.

- بهره‌مندی از بیمه مناسب و روش‌های حفاظت از دارایی و درآمد.

- تنظیم وصیت‌نامه و تعیین میراث.

- بدهی منطقی و اندک.

- تجربه سطوح پایینی از استرس مالی.

- تجربه سطوح بالایی از رضایت مالی.

- ارزیابی مجدد طرح مالی به‌صورت دوره‌ای و تبعیت از طرح.

- استفاده از پول نه به‌عنوان یک هدف بلکه به‌عنوان ابزاری برای تحقق اهداف مهم زندگی.

این کتاب برای متخصصان حکم راهنما را دارد تا بتوانند به مراجعان در ایجاد و حفظ سلامت و رفاه مالی کمک نمایند. این کتاب منبعی برای برنامه‌ریزان مالی، مشاوران سرمایه‌گذاری، مشاوران بدهی و اعتباری، مدیران پولی، مربیان، درمانگران مالی، روان‌درمانگران (شامل روانشناسان، روانپزشک‌ها، مددکاران اجتماعی، مشاوران و درمانگران خانواده) است. این متخصصان در رابطه با مهمترین منبع استرس در زندگی مردم، بسیار کمک کننده هستند: پول.

این کتاب چیزی فراتر از شناسایی فهرستی از رفتارهای مالی مشکل‌آفرین و یا سوگیری‌های شناختی است. در واقع هدف ما، توانمندسازی خوانندگان برای درک نظری کلینیک مالی (سلامت مالی، رفتارهای مالی و پیش‌نویس‌های پول) با تأکید ویژه بر ارائه ابزارها و تکنیک‌های لازم برای متخصصان جهت تسهیل تغییرات رفتاری در مراجعان است.

افرادی که در درجه نخست در حوزه ابعاد بیرونی امور مالی آموزش دیده‌اند (مانند حسابداری، سرمایه‌گذاری، مدیریت پول و برنامه‌ریزی رفتاری) می‌توانند به صورت مؤثر از این ابزارها استفاده نمایند. برنامه‌ریزان مالی می‌توانند از این کتاب به عنوان یک منبع تکمیلی برای آموزش و دسترسی به دانش و ابزارهای مرتبط با ارتباط با مشتری، برقراری رابطه تفاهم‌آمیز و تسهیل تغییرات مثبت در مراجعان به بهترین شکل ممکن استفاده نمایند. همچنین کتاب حاضر، منبعی مفید برای آن دسته از متخصصان بالینی است که به دنبال تقویت مبانی دانش و مهارت خود برای جذب، حفظ و خدمت‌رسانی بهتر به مراجعان هستند. همین ابزارها برای مربیان و درمانگرانی که با ایجاد داخلی پول در ارتباط هستند، یعنی موضوعی که بنا به دلایل و اهداف مختلف در حوزه سلامت روانی نادیده انگاشته می‌شود بسیار ارزشمند هستند.

در نگاه اول، مشاوران و مربیان مالی و درمانگران وجه اشتراک چندانی از نظر تخصص و حرفه با هم ندارند. زیرا مدیریت پورتفوی سرمایه‌گذاری و کمک به مراجعان برای تحقق اهداف خود و درمان اختلالات هیجانی بیماران، حوزه‌های کاملاً متمایزی بوده و هر یک از آنها دانش و مهارت‌های خاص خود را می‌طلبند. با این حال تمام این حرفه‌های تخصصی دارای یک هدف مهم و مشترک هستند: تسهیل تغییری که منجر به بهبود زندگی مراجعان می‌شود.

صرف نظر از اتخاذ رویکرد درونی یا بیرونی نسبت به سلامت مالی، متخصصان در مورد این موضوع اتفاق نظر دارند که زندگی مالی متعادل صرفاً مربوط به پول نیست. برنامه‌ریزان مالی، مشاوران بدهی‌ها اعتبارات و حسابداران نمی‌توانند بدون توجه به مسائل شخصی و هیجانی، به مراجعان برای مدیریت پول خود کمک نمایند. مراجعان در اغلب رویدادهای مهم زندگی خود به مشاوران مالی مراجعه می‌کنند. مشاوران در زمره اولین افرادی هستند که در جریان رویدادهای مهمی مانند نامزدی، بارداری، طلاق و بیماری‌های منتهی به مرگ قرار می‌گیرند.

با مشاوران مالی در مورد تصمیم‌های مهم زندگی و مسائل حیاتی مانند ساخت خانه جدید، راه اندازی یا واگذاری کسب و کارهای تجاری، بازنشستگی و میزان کمک به فرزندان بالغ و بزرگسال مشورت می‌نمایند. همچنین وقتی مراجعان و عزیزان مراجعان با بیماری‌های بحرانی مانند آلزایمر، زوال عقل، سرطان و بیماری‌های روانی که سبک زندگی را تغییر می‌دهند این افراد مورد مشورت قرار می‌گیرند. اگرچه تمام این رویدادهای زندگی شامل مولفه‌های مالی مهم هستند، اما واجد چیزی فراتر از تصمیم‌های مالی هستند.

از سوی دیگر، خلق زندگی هیجانی سالم و متعادل جدای از پول نیست. رفتارهای مربوط به پول (مانند خرج کردن تکانشی (اجباری)، بدهی‌های غیرقابل مدیریت، وابستگی مالی، مراقبت مالی، پنهان‌کاری در مورد پول و یا تعارض جدی بین همسران و اعضای خانواده در مورد پول)، در نتیجه‌ای مهم رو به مشکلات عمیق زندگی مراجعان می‌گشاید. مربیان مهارت‌های زندگی و درمانگران، اگر ابعاد مالی زندگی مراجعان را نادیده بگیرند به آنها چیزی به جز بدخدمتی نکرده‌اند، که متأسفانه در حال حاضر اغلب متخصصان چنین می‌کنند.

به صورت سنتی، مشاوران مالی هیچ آموزشی در مورد عوامل هیجانی بیماران که در برنامه‌ریزی مالی و مدیریت پول دخیل بوده‌اند دریافت نکرده‌اند. همچنین درمانگران و مربیان نیز برای توجه به روابط مراجعان با پول تربیت نشده‌اند و در واقع حتی تشویق نشده‌اند که امور مالی را یکی از حوزه‌های نگران کننده مشروع و مجاز برای مراجعان یا حویستین تلقی نمایند.

روانشناسی مالی در برابر مالی رفتاری

مالی رفتاری به معنی کاربرد روانشناسی در حوزه امور مالی است. در حالی که این تعریف صحیح است اما صرفاً بخشی از داستان است. به طور ویژه مالی رفتاری شامل کاربرد یکی از ابعاد روانشناسی در امور مالی است و آن روانشناسی شناختی است.

روانشناسی شناختی، در مقام علم آزمایشگاهی به دنبال درک شناخت، ادراک و حافظه انسان و تاثیر فرآیندهای شناختی بر رفتار انسان است. مالی رفتاری این مفاهیم و یافته‌های پژوهشی را از روانشناسی شناختی به عاریه گرفته و آنها را در حوزه رفتار مالی به کار گرفته و به تبع آن یافته‌های بسیار مهمی مبنی بر این که یک انسان عادی چه تمایلی به اشتباهات مالی دارد ارائه نموده است.

در حوزه قرارداد، رشته روانشناسی مالی مشابه با روانشناسی بالینی است. روانشناسی بالینی دانش حاصل از روانشناسی شناختی و سایر رشته‌های روانشناسی را اخذ کرده و با استناد به آنها بر مصاحبه با مراجعان و تسهیل تغییرات رفتاری مثبت و کارکرد بهینه تمرکز می‌کند. این روند مستلزم آن است که فرد به عنوان یک موجودیت مستقل با شخصیت منحصر به فرد، تاریخچه رشدی، سیستم خانوادگی،

سیستم اجتماعی، تاریخچه سلامت و سلامت روانی و تاریخچه حرفه‌ای نگریسته شود. در حالی که مفهوم سوگیری‌های شناختی جهان‌شمول مد نظر قرار دارد، این اطلاعات اخذ شده و با سایر حوزه‌های روانشناسی برای طراحی و اجرای مداخلات خاص مراجع محور و تسهیل حل مشکلات مراجع و ارتقای سلامتی ادغام می‌شود. برخلاف متونی که بر توصیف سوگیری‌های شناختی و هیجانی مرتبط با پول تمرکز کرده و عمدتاً در رشته مالی رفتاری شناسایی شده اند، کتاب کلینیک مالی (تسهیل سلامت مالی) عمدتاً بر کاربرد روانشناسی مالی برای تسهیل سلامت مالی مراجعان متمرکز است.

قلمروی حساس و همپوشان

با توجه به این که اغلب متخصصان مالی و اقدام پژوهان سلامت روان، رشته برنامه‌ریزی مالی و روانشناسی را به مثابه دو رشته متمایز تلقی می‌کنند، حوزه بسیار مهمی که بین این دو رشته همپوشان است نادیده گرفته می‌شود. این همان سرزمین عاری از سکنه و مملو از مین‌هایی است که تنها افراد شجاع جسارت ورود به آن را دارند. این کتاب بر این قلمروی کشف نشده تمرکز داشته و ابزارهای ویژه‌ای را برای متخصصان ارائه می‌دهد تا به صورت مؤثر با تمام ابعاد روابط مراجعان با پول کار کنند. کلینیک مالی (تسهیل سلامت مالی)، مدلی ارائه می‌دهد تا مراجعان به زندگی متعادل و دارای سلامت مالی دست یابند. ما این رویکرد را «برنامه‌ریزی مالی یکپارچه و یا برنامه‌ریزی مالی از درون به بیرون» می‌نامیم. در این روند ابعاد درونی و هیجانی امور مالی با دانش مالی بیرونی ترکیب شده و مجموعه گسترده‌ای از ابزارها برای کار با مراجعان به ارمغان می‌آید.

این مدل شرایطی را فراهم می‌آورد که مشاوران بتوانند روش کار خود را بسط داده و نیازهای درونی مراجعان را بی‌آنکه ابعاد بیرونی مهم به مخاطره افتاده یا نادیده گرفته شوند و همچنین بی‌آنکه خود را در موقعیت پرمخاطره ارائه خدمات سلامت روان در عین بی‌کفایتی و ناشایستگی قرار دهند مد نظر قرار دهند. همچنین محل تلاقی بین برنامه‌ریزی مالی سنتی، مربی‌گری مالی و مالی درمانی لحاظ می‌شود. این روش به متخصصان در ارزیابی سطح مراقبتی که مراجعان به آن نیاز دارند کمک می‌کند تا بتوانند در مورد خدماتی که در راستای منافع مراجعان هستند بهتر تصمیم‌گیری نمایند. گاهی مشارکت با سایر متخصصان و یا ارجاع به یک متخصص دیگر به نفع مراجع است.

برنامه‌ریزی مالی یکپارچه باعث می‌شود مشاوران مالی فراتر از مرزهای سنتی روش خود تفکر کرده و با اضافه‌سازی ابعاد مربی‌گری مالی و مالی درمانی (با کمک متخصص با صلاحیت) به صورت مؤثرتر به مراجعان خود خدمت نمایند. بدین ترتیب احتمالات جدید و مهمی برای ارائه خدمات فوق‌العاده و خاص به مراجعان خلق می‌شود.

کتاب حاضر یکی از منابع الزامی برای مربیان مالی جهت تعریف و مفهوم پردازی روند کار با مراجعان است. بدین ترتیب شکاف عمیقی که در بین جامعه مشاوران مالی و جامعه روانشناسان وجود دارد با ارائه نظریه و تکنیک‌هایی که برای کمک به مراجعان جهت حل مشکلات هیجانی مرتبط با پول وجود دارد پر می‌شود. در نهایت، کتاب حاضر (کلینیک مالی) ابزارها و تکنیک‌های نوین را برای کمک به مراجعان برای ارزیابی، کاوش و توجه به افکار و رفتار مالی و تاثیر آنها بر رفاه مالی، اجتماعی، هیجانی و معنوی در اختیار برنامه‌ریزان مالی، مربیان مالی و درمانگران مالی قرار می‌دهد.

این مدل از مشاوران مالی، مربیان و درمانگران برای مشارکت در قالب روش نوینی که طی آن بر سطح مشترک و همپوشان بین درمان و برنامه‌ریزی مالی تمرکز می‌شود دعوت می‌کند. هدف کتاب حاضر این است که این سطح مشترک و همپوشان به مأمنی برای جامعه متخصصانی تبدیل شود که از دانش و آموزش کافی برای کمک به مراجعان جهت یکپارچه‌سازی رابطه خود با پول و با کل زندگی برخوردار هستند.